

Marknaden tar över Lättläst

Lennart Wettmark, bibliotekarie

Så många som 800 000 vuxna svenskar klarar bara av att utföra enkla läs- och skrivövningar. Ytterligare 2,5 miljoner ligger på nivå 2 av de fem nivåer som befolkningen delas in i. Sverige är också det land som har de största klyftorna mellan dem som har högst och lägst läsförståelse, skriver Ann Katrin Agebäck från Centrum för lättläst i *Dagens samhälle* Debatt.

Det Agebäck är kritisk mot är delar av det förslag som Lättlästutredningen (SOU 2013:58) lade fram i augusti i år. Utredningens förslag är att de primära målgrupperna för statens insatser på området skall vara personer med utvecklingsstörning, personer med andra funktionsnedsättningar som påverkar läsförmågan i hög grad samt personer med demenssjukdom. Utredningen vill att Centrum för lättläst skall bli en del av Myndigheten för tillgängliga medier, och ägna sig åt att främja enbart den primära målgruppens behov.

Det betyder att skolelever, läsovana, nyinvandrade och andra som ingår i den stora grupp som har svårt att tillgodogöra sig en text överges. Det är marknaden som i fortsättningen skall tillgodose behovet av lättläst litteratur. Endast om inte den vill, kan samhället ställa upp. Kommer marknaden att känna det ansvaret?

Erik Fichtelius från UR och Niclas Lindberg från Svensk Biblioteksförning samtalade med Ann Katrin Agebäck på årets bok- och biblioteksmässa under rubriken Framtidens behov av lättläst. Kritiken var tydlig mot Lättlästutredningens förslag, som man menade var tveksam ur individuell och demokratisk synvinkel. Dessutom menade man att den verkade exkluderande och riskerade att minska tillgången av lättläst. Tidningen 8 sidor kommer att produceras inom Myndigheten för tillgängliga medier, vilket gav Fichtelius anledning att ifrågasätta hur stor publicistisk frihet det gav redaktionen.

Agebäck fruktar att det blir svårare att nå personer med lässvårigheter om kopplingen mellan Centrum för lättläst och förmedlarna, Komvux, folkhögskolor, grundskolor, gymnasieskolor, särskolor, kriminalvården och SFI, försvinner. LL-förlaget producerar nu 25–30 böcker per år. Hur många kommer att ges ut på kommersiella grunder i framtiden?

Frågan om tillgången till lättläst är en fråga som bör intressera biblioteken! Det finns fortfarande möjlighet att göra sin röst hörd. Remisstiden går ut 10 januari.

Samtalet "Framtidens behov av lättlästa texter" finns tillgängligt på UR:s webb:

<http://www.ur.se/Produkter/178863-UR-Samtiden-Bok-och-bibliotek-2013-Framtidens-behov-av-lattlasta-texter>

Aven publicerad i
globalarkivet.se

